

Izhaja vsak dan s jutraj razvojem
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1⁰⁰—, lanske letošne 2⁰⁰—; me-
sečna naročnina Din 20⁰⁰—, za tu-
jino 80⁰⁰—, Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 28. Telefon
uredništva 80-70, 80-80 in 80-71.

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama.
Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-00.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 188

Ljubljana, ponedeljek, dne 17. avgusta 1931

Leto II.

Dr. Pomenov.

Za bolgarskega poslanika v Berlinu je imeno-
van dr. Slavčo Pomenov, ki je že prej služboval
v Berlinu kot poslaniški tajnik. Za časa mirovne
konference je bil dodeljen bolgarski delegaciji
v Parizu.

Današnja politika Grčije

Važne izjave namestnika predsednika grške
vlade v Solunu — Dobri odnosi s sosednimi
državami

Atene, 16. avgusta. AA. Atenska agencija jav-
lja:

Namestnik predsednika vlade Mihalakopulos
je na svojem potovanju po državi prispel v So-
lun v družbi kmetijskega, prometnega in letal-
skega ministra. Solunsko prebivalstvo je mini-
stre zelo pristržno sprejelo. Mihalakopulos je
nato imel v veliki dvorani Bele sakule v pri-
sotnosti mnogih ljudi velik govor, v katerem
se je najprej spomnil zunanje politike Grčije,
nato pa prešel na sklenitve prijateljskih pak-
tov s sosednimi državami. Omenil je zlasti grško-
turški prijateljski pakt, ki je pomiril Grčijo in
omogočil grškim manjšinam v Carigradu, da
zdaj lahko v miru živijo. Ta pakt je tudi dvig-
nil prestiž pravoslavne patrijarha. Razen te-
ga je Grčija po tem paktu mogla prihraniti 200
milijonov drahem na leto v proračunu, da z nji-
mi vzdržuje begunce.

Današnja Grčija, je nadaljeval Mihalakopu-
los, si je pridobila s svojo lojalno politiko spo-
štovanje vsega sveta. Le en oblak je še na po-
litičnem nebu, toda ta oblak je razmeroma raz-
umljiv, vendar gre tu samo za vprašanje de-
narija, ne pa teritorija. To so odnosi s Bolga-
rijo. Mihalakopulos se je tu ponovno spomnil
grške baze glede Hoovrega načrta v zvezi z do-
govorom med Kafandarom in Molvom.

Govorec o notranji politiki je namestnik
predsednika vlade Mihalakopulos omenil, da
ima tudi Grčija svoje težkoče. Čim večja je dr-
žava, tem večje so njene težkoče, vendar je Gr-
čija znižala davke in skrbila za kmetijstvo, za
gradnjo cest in za pospeševanje prosvete.

Naposled je Mihalakopulos omenil pomorski
vojaški program, ki je v logični zvezi s polo-
žajem, nastalim s pogodbnimi in odnosi s so-
sednimi državami, zlasti s Turčijo. Naglasil je
tudi ozko sodelovanje Grkov z Zidi, ki so ple-
menito in pravno pleme, vredno lepe bodo-
nosti.

Težke prometne nesreče v Franciji

Pariz, 16. avgusta. d. Na včerajšnji praznik
se je zgodilo po vsej Franciji mnogo težkih
prometnih nesreč. Tako se je neki avtomobil, s
katerim se je vozila kapela nekega lotriškega
misijskega društva, prevrnil čez pobočje in
izgorel. Šest oseb, ki so bile v avtomobilu, so
zglekli izpod ruševin kot zgorela trupla. 12
nadaljnjih oseb je bilo deloma težko, deloma
lahko ranjenih.

Pri Toulonu se je smrtno ponesrečila znana
francoska operetna pevka Jeannette Marese, ki
je hotela s svojim avtomobilom prehiteti drug
avtomobil. V celem je bilo včeraj zaradi avto-
mobilnih nesreč ubitih 17 oseb, več ko 50 pa
ranjenih.

Sport v Zagrebu

Zagreb, 16. avgusta. n. Na igrišču Gradjan-
skega se je odigrala najprej kot predigra tekma
med Viktorijo in Železničarji z zmago Viktorije
1:0. Nato je sledila tekma med Ujpest-om in
kombiniranim moštvom Haška in Gradjanskega.
V prvem polčasu se je končal z zmago naših
1:0. V drugem polčasu se je naše moštvo ne-
koliko izmenjalo in je igra postala ostrejša in
zanimivejša. Končala se je z neodločnim rezul-
tatom 2:2. Na igrišču je bilo 3500 gledalcev.

Zagreb, 16. avgusta. n. Danes se je vršila
redna glavna skupščina zagrebškega nogomet-
nega podsaveza. Reševale so se tekoče zadeve.
S skupščine so poslali vdanostno brzojavko Nj.
Vel. kralju. Po končanih poročilih odbora so
sledile volitve, pri katerih je bil izvoljen za
predsednika inž. Ribič, za podpredsednika Gru-
bešić, za tajnika Frauenglas in za blagajnika
Juranič.

Beograd, 16. avgusta. AA. Tekma za držav-
no prvenstvo med Jugoslavijo in BSK se je
končala 2:2 (2:1).

Svečana proslava 10letnice vladanja Nj. Vel. kralja

Proslave doma in v tujini -- Ustanovitev humanitarnih in kulturnih naprav

Beograd, 16. avgusta. I. V prestolnici se
je na izredno svečan način proslavila 10-
letnica, odkar je stopil na prestol Nj. Vel.
kralj Aleksander I. Beograjska občina je
imela svečano sejo, ki so se je udeležili vsi
člani odbor in mnogi meščani kakor tudi
zastopniki humanitarnih, kulturnih in dru-
gih društev.

Sejo je otvoril podpredsednik občine
Krstić z zelo lepim in pazljivo poslušanim
govorom, ki so ga navzoči večkrat preki-
njali z glasnimi in navdušenimi vzkliki Nj.
Vel. kralju. Po končanem govoru je gospod
Krstić prečital pozdravno brzojavko, ki je
bila poslana Nj. Vel. kralju in ki se glasi:

»Danes, ko hvaležni jugoslovanski narod
proslavlja desetletnico, odkar je Vaše Veli-
čanstvo stopilo na prestol svojih slavnih
prednikov, so se člani sodišča in odbora
Vaše dične prestolice in zastopniki vseh
beograjskih humanitarnih, kulturnih, pro-
svetnih, viteških, nacionalnih in stanov-
skih organizacij zbrali k svečani seji. Sodi-
šče in odbor občine mesta Beograda sta
srečna, da moreta v svojem imenu in v
imenu vsega prebivalstva prestolice, ki je
zvesto in globoko udano svojemu kralju,
pozdraviti Vaše Veličanstvo, pod katerega
srečno vladavino je naša velika domovina
dobila svojo zanesljivo organizacijo, svojo
nacionalno in državno politiko za bodoča
desetletja in stoletja in pod katero je Vaše
prestolno mesto Beograd doseglo napredek,
kakor ga prejšnja zgodovina nikoli ni mo-
gla zabeležiti. Naj vsemogočni Gospod, ki
je obvaroval Vaš narod čez vsa stoletja
robovanja in trpljenja, štiti Vaše Veličan-
stvo in dodeli hvaležnemu in vdanemu na-
rodu Jugoslavije, da proslavi tudi še pet-
desetletnico Vašega plodonosnega in sreč-
nega vladanja. Živel naš ljubljani narodni
vladar, kralj ujedinitelj Aleksander I. Ži-
vel s slavo ovenčani dom Karadjordjevi-
čević!»

Po končani svečanosti se je razvil spre-
vod, ki je odšel proti cerkvi Sv. Aleksan-
dra Nevskega, kjer se je vršila zahvalna
služba božja. Služba božja se je pričela ob
10., opravil pa jo je Njegova Svetost patri-
jarh Varnava. Zahvalni službi božji so pri-
sostvovali predsednik vlade general Peter
Živković, ministri dr. Marinković, dr. Sršić,
Radivojević, general Stojanović in g. Jeftić,
dalje zastopniki vseh vojaških in civilnih
oblastev. Med zahvalno službo božjo je imel
patrijarh Varnava lep govor, v katerem je
poveljeval zasluge Nj. Vel. kralja in ga za-

ključil z vzkliki Nj. Vel. kralju, katerim so
se navdušeno odzvali tudi vsi navzoči.

Tudi v drugih beograjskih cerkvah so bile
prirejene svečane zahvalne službe božje.
Službi božji v katoliški cerkvi Kristusa kra-
lja so prisostvovali med drugimi: ministri
inž. Serbec, Šibenik in Preka.

Beograd, 16. avgusta. I. Glede na današ-
njo proslavo desetletnice vladanja Nj. Vel.
kralja je bilo vse mesto okrašeno z zasta-
vami, na mnogih hišah pa so bili improvi-
zirani državni grbi s slikami Njunih Veli-
čanstev kralja in kraljice. Zaradi razvese-
ljevanja občinstva so dopoldne in popoldne
na več krajih v mestu svirale vojaške god-
be. Zvečer je bilo vse mesto svečano raz-
svetljeno.

Skoplje, 16. avgusta. I. Tudi Skoplje je
na zelo svečan način proslavilo desetletnico
vladanja Nj. Vel. kralja. Vsa skopeljska
pevska društva so priredila sinoči v dvorani
častniškega doma velik koncert. Danes do-
poldne je bila svečana seja občinskega od-
bora. V vseh cerkvah in molitnicah so bile
svečane zahvalne službe božje. Vse mesto
je v zastavah. Tudi v drugih krajih Vardar-
ske banovine, je bil današnji dan na svečan
način proslavljen.

Novi Sad, 16. avgusta. I. Novi Sad je da-
nes na zelo svečan način proslavil deset-
letnico vladanja Nj. Vel. kralja. Že v zgod-
njih urah je bilo v mestu svečano razpolo-
žje. V vseh novosadskih cerkvah so bile
danes dopoldne zahvalne službe božje, ka-
terih so se udeležili v velikem številu me-
ščani, zastopniki civilnih in vojaških obla-
stev, uradniki in ves častniški dvor. Ob pol
12. je imel občinski odbor v veliki dvorani
banske uprave svečano sejo, ki ji je pri-
sostvoval tudi ban Nikolić. Na seji je belež-
nik Kličan prečital predlog o darilu mesta
Novi Sad Sokolskemu društvu novosadske-
mu za zgradbo kulturnega doma, ki bo no-
sil ime Nj. Vel. kralja Aleksandra, kot spo-
min na desetletnico, odkar je stopil na pre-
stol. Predlog je mestni odbor soglasno spre-
jel. Nato je bil stavljen predlog, da se
zgradi centralna osnovna šola kraljeviča
Andreja kot spomin na desetletnico vlad-
anja Nj. Vel. kralja. Mestni odbor je tudi ta
predlog z velikim navdušenjem soglasno
sprejel.

Bukarešta, 16. avgusta. AA. Danes ob 12.
je bilo v pravoslavni cerkvi svečano cerk-
veno opravilo v proslavo desetletnice vla-
danja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Sveča-
nosti so se udeležili jugoslovanski poslanik

Čolak Antić, osobe poslaništva in jugo-
slovanska kolonija. Popoldne je bil na po-
slaništvu sprejem za člane jugoslovanske
kolonije. — V zvezi s proslavo desetletnice
vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra prina-
šajo vsi bukareštanski listi lepe članke o
osebnosti našega vladarja. Listi poveljuje-
jo zasluge kralja Aleksandra za osvobodjenje
in združitve jugoslovanskega naroda ter na-
glašajo njegove organizacijske sposobnosti
pri gospodarski podvigi države.

Haag, 16. avgusta. AA. O priliki deset-
letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksan-
dra I. je bila v tukajšnji ruski cerkvi sve-
čana služba božja, ki so se je udeležili jugo-
slovanski poslanik v Haagu dr. Stražnički
z gospo in vsem osebjem poslaništva, jugo-
slovanski častni konzuli na Holandskem in
člani naše kolonije v Haagu.

Bruselj, 16. avgusta. AA. Belgijska agen-
cija poroča: Vsi belgijski listi prinašajo
članke o priliki desetletnice vladanja jugo-
slovanskega kralja Aleksandra I. V svojih
člankih listi priznavajo uspehe, ki jih je
dosegel kraljev režim in ki so najboljši
jamstvo za stabilizacijo države in njeno
važno vlogo v mednarodnem življenju. Da-
lje naglašajo vojaške vrline kralja Aleksan-
dra in njegovo bistrovidnost pri presoji po-
litičnih dogodkov in velikih reform, ki jih
je kraljevska vlada napravila v zadnjih 9
in pol letih, ki so kralju Aleksandru pridobi-
le neomejeno popularnost v Jugoslaviji in
zunaj nje.

»Etoile Belge« piše v svojem članku, po-
svečenem desetletnici vladanja kralja Alek-
sandra, da dolguje jugoslovanski narod
svojemu suverenu veliko priznanje, da je
za zmerom utrdil narodno edinstvo, ki je
bilo ogroženo pred tremi leti. Ko je bil Ra-
dić hudo ranjen in je ležal v bolnici, so
bile njegove prve besede »Živel kralj!« kar
je sprejel ves narod z navdušenjem. List
dalje hvali začasni režim in delo ki ga je
ustvaril, ter pravi, da tudi oni, ki ne sogla-
šajo z njim, priznavajo, da so se v teh dveh
letih in pol izvršile v Jugoslaviji pomembne
gospodarske in socialne reforme, ki so de-
finitivno utrdile položaj in pomen, ki ga
Jugoslavija zavzema v svetu.

»Nation Belge« podpira veliko popular-
nost, ki jo uživa kralj Aleksander v Jugo-
slaviji, ki se je proslavil že v balkanskih
vojnah, ko je poveljeval prvi srbski armadi
pri Kumanovem, in potem v svetovni vojni,
ko je bil vrhovni poveljnik srbske armade
na solunski fronti.

Senzacionalen atentat v Bolgariji

Peklenski stroj najmodernejšega sistema v knjigi -- Svarilno pismo -- Ranjence so že
operirali -- Mistifikacija z napisom zunanjega ministrstva -- Tajinstvena ženska

Sofija, 16. avgusta. AA. Včeraj ob 18. je v
hiši znanega voditelja protogrovistov Krstana
Popotodorova eksplodiral peklenski stroj. V tre-
nutku eksplozije je bil v sobi tudi drugi znan
voditelj protogrovistov Peco Trojgov. Peklens-
ki stroj se je nahajal v zavoju knjig, ki ga je
v hišo prinesel prijatelj Popotodorova pro-
togrovist Lilov, ki je tudi znan pod imenom
»Migeca«. Peklenski stroj je eksplodiral pri od-
piranju zavoja. Vsi trije so ranjeni in so jih
prepeljali v bolnico ruskega rdečega križa, kjer
so jih takoj operirali.

Sofija, 16. avgusta. AA. O atentatu na Proto-
grovista Krstana Popotodorova in Peco Troj-
kova se doznajajo še bele podrobnosti:

Okoli 18. je prišel v hišo Popotodorova bla-
gajnik sofijske populistke banke Protogro-
vist Krstan Lilov. S seboj je imel zavoj knjig,
naslovljenih na Popotodorova. V hiši se je na-
hajal tudi oče Popotodorova in znani Proto-
grovist Trojgov. Lilov je dobil ta zavoj od
Protogrovista Barbanova, le-ta pa ga je vzel
v neki mlekarni, kjer je knjige pustila neka
ženska. Popotodorov je dobil tudi pismo, v ka-
terem ga neki prijatelj svari, naj ne odpre za-
voja, ki bi ga dobil, češ da se nanj pripravlja
atentat. Medtem ko je Popotodorov to pismo
bral, je Lilov zavoj odprl, in pri tem je prišlo
do eksplozije.

Popotodorov je dobil hude rane na levem
očesu, Trojgov in Lilov pa na rokah. Vsi trije
so od eksplozije hudo iznakaženi. Oče Popoto-
dorova je lažje ranjen. Pri operaciji so morali
Lilovu odrezati obe roki. Njegovo stanje je zelo
resno.

Kdo je atentator, se dozdaj še ne ve.
Sofija, 16. avgusta. AA. Bolgarska agencija
poroča: Sinoči je v hiši Protogrovista Popoto-

dorova eksplodiral peklenski stroj, ki ga je v
njegovo hišo prinesla neka oseba in ga potem
tudi osebno izročila Popotodorovu, češ da gre
za neke knjige, ki mu jih pošilja prijatelj. Pri
eksploziji so dobile hude rane štiri osebe, med
njimi tudi sam donosalec zavoja. Ranjenci so
v bolnici. Polcija je uvedla strogo preiskavo.

Sofija, 16. avgusta. AA. O snočnem senzaci-
onalnem atentatu na svečenika Popotodorova
se doznajajo še nekatere podrobnosti:

Krstan Popotodorov je v spalnici kvartal s
Peco Trojgovom, ko je Lilov prinesel v sobo
zavoj, naslovljen na Popotodorova. Na zavoju
je bila oznaka: Hitro in osebno! Razen tega
je bila na zavoju tudi etiketa bolgarskega zu-
nanjega ministrstva, in sicer kontrolnega od-
delka tega ministrstva s podpisom načelnika
proračunskega oddelka zunanjega ministrstva
Todorova Diamandjeva. Lilov je z zavojem
prinesel tudi pismo, v čigar pripisu je bilo
svarilo, naj zavoja ne odpre, ker bo eksplodi-
ral. Zdi se, da je Popotodorov v trenutku
eksplozije zavpil Lilovu in Trojgovu, naj zavoja
ne odpreta, bilo pa je že prepozno.

Dognali so, da je zavoj s peklenskim stro-
jem prinesla neka tajinstvena v črno oblečena
dama v mlekarno Gavrilova v Vitezovi ulici,
kjer se navadno sestajajo Protogrovisti. Ne-
znana dama je v mlekarni prosila, naj ta za-
voj hitro odnese na naslovljenca. Nato je
peklenski stroj šel od Gavrilova preko Jordana
in Barbanova do Lilova, ki je zavoj odnesel in
pri tem tudi sam dobil rane od eksplozije.

Zavoj je tehtal okoli 250 do 300 gr, dolg je
bil 25, širok 18, debel 3 cm. Ugotovili so, da je
bil peklenski stroj izdelan po najnovejših teh-
ničnih predpisih, ker je bil sredi knjige iz-
dolben prostor, v katerem se je nahajalo raz-

strelivo in peklenska kislina, tako da se je
kislina takoj, ko so zavoj odprli, morala raz-
liti po razstrelivu in ga zažgati.

Današnji listi pišejo, da sta etiketa zunanjega
ministrstva in ime načelnika Diamandjeva, ki
sta bila na zavoju označeni, samo mistifika-
cija. Preiskava, ki jo vodi policija po naredbi
notranjega ministra posebno intenzivno, je pri-
vedla do nekaterih hišnih preiskav. Ko so stra-
žniki prišli v sobo, kjer se je eksplozija izvršila,
so zagledali vso okrvajeno strop sobe, po tleh
in stenah pa so bili razmetani kosti človeškega
mesa in prstov Lilovičeve roke.

Ranjencem Krstanu Popotodorovu so morali
izrezati levo oko, ostali ranjenci po bodo naj-
brž izgubili po eno roko.

Evharistični kongresi na Su- šaku in v Križevcih

Sušak, 16. avgusta. k. Evharistični kongres
na Sušaku, ki se ga je udeležilo tudi dosti ro-
marjev iz Dravske banovine, se je pričel v
petek in se končal sinoči ob 5. popoldne. Na
kongresu je bilo več poročil. O polnoči je bila
polnočnica. Včeraj v soboto ob 6. in ob 9. so
bile službe božje. Pri tej priliki je bila pro-
glašena cerkev Matere božje trsatske za ba-
zilik. Kongresa so se udeležili djakovski škof
Akšamović, beograjski nadškof Rodić, krški škof
Srebrnič in banjaluški škof Garić. Navzočih je
bilo tudi nad 40 duhovnikov.

Križevci, 16. avgusta. k. Včeraj in danes je
bil tu evharistični kongres, ki ga je vodil za-
grebski nadškof dr. Ante Bauer. Prisotni so bili
tudi škof Premuš in grško-katoliški škof Nia-
radi. Navzočih je bilo okoli 10.000 ljudi.

Manifestacija češkoslovaškega-jugoslovanskega bratstva na Jezerskem

Svečano odkritje spominske plošče profesorju dr. Karlu Chodounskeu

Jezersko, 15. avgusta. Jezersko je imelo danes svoj lep praznik. JC Liga in Slovensko planinsko društvo sta odkrili spominsko ploščo velikemu našemu prijatelju in podporniku češkemu učenjaku prof. dr. Karlu Chodounskeu, ki ima za Jezersko in za naše narodno prebujenje na Koroškem neprecenljive zasluge.

Svečanosti so se udeležili odlični predstavniki našega in češkoslovaškega naroda. Svečanost je otvoril predsednik JC Lige g. Rasto Pustoslavšek. Govorniški oder je bil postavljen pred hišo g. Murija (Hotel Kozino), pod izredno okušno izdelano spominsko ploščo, ki je pritrjena na pročelju.

Nadaljnje delo, započeto v najtežjih časih robovanja!

V tem divnem kotičku slovenske zemlje, je rekel med drugim predsednik Pustoslavšek, smo se zbrali, da počastimo spomin najidealnejšega delavca za češkoslovaško-jugoslovansko vzajemnost dr. Karla Chodounskega. To delo, započeto v najtežjih časih robovanja, ko smo se morali boriti za vsako ped našo zemljo, pa moramo smoteno nadaljevati tudi pod krovom blise ene — slovanske.

Prisrčno dobrodošlico in pozdrave je želel posebno navzočemu češkoslovaškemu ministru za trgovino g. dr. Matousku, češkoslovaškemu poslaniku v Beogradu g. dr. Fiedru, katerih navzočnost prica, da so krmiljarji bratske češkoslovaške prežeti od istih idealov, za katere se je boril in jih praktično uveljavljal prof. dr. Karl Chodounsky.

Pozdravljen starosta bojevnikov za jugoslovansko-češkoslovaško vzajemnost minister gosp. Ivan Hribar, ki je že z nepozabnim Janom Legom pred pol stoletjem med Slovenci začel orati ledino slovenskega in češkega bratstva in ki je že v svojem »Slovanu« proglasil, da gre pot k slovanski vzajemnosti preko jugoslovanskega-češkega bratstva.

Jezersko pa naj ostane tudi v bodoče kakor je bila v preteklosti trdnjava slovenske misli in jugoslovanske-češkoslovaške vzajemnosti!

G. Pustoslavšek je izrekel še dobrodošlico navzočemu županu naše prestolnice Beograda g. inž. Nešiću, ljubljanskemu županu dr. Dinku Fucu, zastopniku Hrvaškega planinskega društva g. Mirku Botheju, zastopniku planinskega društva »Sleme« g. Bošku Ivanoviću, zastopnikom JC Lige ter domačemu prebivalstvu z županom g. Murijem.

Dr. Egon Stare o prof. Karlu Chodounskeu Slavnostni govornik g. dr. Egon Stare je nato povzel:

Slavna gospod! Zgodovinar, ki bo opisal politično, kulturno in gospodarsko zgodovino našega naroda in naše težke borbe za našo samostojnost in svobodo v zadnjih štirih desetletjih, bo moral posvetiti posebno obširno poglavje bratskemu češkemu narodu in številnim njegovim sinovom, ki so kot pravi pionirji resničnega narodnega dela v naravnost odlični meri vplivali v zadnjih desetletjih na politični, kulturni in gospodarski razvoj našega naroda.

Ko je v revolucionarnem letu 1848. zasijala tudi nam svoboda, smo bili povsem neopripravljeni. Manjkalo nam je moč dejanja, ki bi ustvarili pogoje na popolno osvoboditev. Šele ko so se bratje doma osamosvojili, so začeli aktivno posegati tudi v naše javno življenje. Po polomu prve slovenske banke Slovenije bi ne dobili nove, če bi ne bilo Čehov, ki so ustanovili Ljubljansko kreditno banko. Naš Sokol se je začel razvijati v pravem Fügnerjevem in Tyrševem duhu. Naša Talija je dobila v Čehih silno oporo. Povsod je vzevelo življenje s pomočjo bratov Čehov. In ravno v tej dobi je prišel k nam Karel Chodounsky, ki je vzplamtel za naše zasluženo koroško ljudstvo in za prelepo Jezersko, po katerem je grabežljivi tuje pohlepno stezal svoje prste.

Nato je govornik očrtal življenje in nehanje velikega našega prijatelja Karla Chodounskega in njegove zasluge za naše narodno prebujenje. Zaključil je z besedami: V imenu CJ Lige pa izrazim toplo željo, naj bi naše ljudstvo na Jezerskem, kot naša narodna prva straža tu ob severni meji naše države si zvesto v srcu ohranila spomin na svojega vernega prijatelja in zaščitnika dr. Chodounskega, naj bi liki nje-mu plantelo v žarki domovinski ljubezni do naše prelepe in svobodne domovine, naj bi ljubilo z vso svojo dušo in z vsem svojim srcem slove svobode in priložnosti, ki mu sije, spominjajoč se reka našega največjega pesnika dr. Fr. Prešerna, da

»manj strašna noč je v črne zemlje krill, kot so pod svetlim solncem sužnji dnovi!«

Nadaljeval je v češkoslovaškem jeziku in končal v slovenskem:

Prof. dr. Karel Chodounsky!

Več kot 30 let si kot obudovalec naših krasnih planin prihajal v naše kraje in učil ljubezen do njih svoje sorojake, ter jim imenoval po redu onih 7 nebotičnih vrhov Kamniških planin, ki v polkrogu obdajajo lepo Jezersko dolino.

Danes se z nami vred ob tej slovesni priliki odkriva spominske plošče Tebi v čast in večen spomin, prisrčno radujemo se z nami tudi od Tebe toli ljubljene nebotični vrhovi: kljubovalna Baba, strma Križ in Rinka, prelestna Skuta, široki Debeli hrbet, majestetični Grintavec in mogočna Kočna.

Jaz pa Ti v čast in spomin Tvojega blaženega imena in na večno Tvojo pamet posvečam stih našega velikega pesnika Antona Askercarja, ki jih je napisal v svojem Tomažu Trubarju:

»Kdo je velik? Kdor z glavjo se jaono dviga nad površje svojih dni; kdor obzorje premoti široko z bistrimi sokoljimi očmi.

Kdo je velik? Kdor rojakom svojim kaže pot iz sužnjega mraku v solnce in svobodo domovine z bakljo plamenec brez strahu.

Kdo je velik? Kdor svoj čas izpolni, kdor življenja vso žrtvuje moč idealom in najvišjim ciljem dokler smrt ga ne zagrne v noč... Naj torej pade zavesa!

Velikemu Slovancu, velikemu znanstveniku, velikemu ljubitelju naših planin, velikemu prijatelju našega naroda, dijaštva in ljudstva, velikemu zaščitniku Jezerske in našega naroda, velikemu glasniku češkoslovaške-jugoslovanske vzajemnosti, velikemu apostolu slovanske vzajemnosti, pa prosim, da zaključite vsi tu zbrani, da bo odmevalo od naših krasnih planin, da bo odmevalo po tej prelepi Jezerski dolini, grogovito, prisrčno in navdušeno: prof. dr. Karel Chodounskeu Slava! Slava! Slava!

Na marmorni plošči je napis z zlatimi črkami:

Prijatelju našega naroda in ljubitelju naših planin dr. Karlu Chodounskeu JC Liga in SPD — 15 — VIII — 1931.

Drugi slavnostni govornik predsednik SPD g. dr. Pretnar je nato orisal slavljenca kot idealnega planinca in njegove zasluge za nas.

Smo in ostanemo vaši, kadarkoli in kjerkoli vam bo to potrebno!

Češkoslovaški poslanik dr. Flieder se je zahvalil za počastitev spomina enega največjih sinov njegovega naroda in je prinesel pozdrave bratskega češkoslovaškega naroda. Z lepimi besedami je v češčini omenil delovanje dr. Karla Chodounskega med nami in zaključil v slovenskih besedah: Ideja, katero je zastopal on, ki je prihajal k vam, da bi vas okrepil in katerega spomin proslavljam tukaj, živi naprej med nami in lahko vam zagotovim, da smo in ostanemo z vami, kadarkoli in kjerkoli vam bo potrebno!

Navdušen in lep govor je imel nato general g. Pečirka, nato za Zvezo JC Lig g. dr. Reiser in še govorniki za Hrvaško planinsko društvo g. Bothe iz Zagreba, za »Sleme« g. Ivanović, za »Skalo« g. Kham in za občino Jezersko šolsko upravitelj g. Baitezar Viljem. S tem je bila slavnost končana in gostje so bili povabljeni na skupen obed, katerega je pripravil ljubljanski restavracija g. Krapež s pomočjo domačega gostilničarja Offnerja. Svirala je godba pod vodstvom koncertnega mojstra g. Antona Monea iz Ljubljane.

Odlični gostje

Razen že omenjenih odličnih udeležencev in častilcev dr. Karla Chodounskega so bili navzoči še docent medicinske fakultete na Karlovi univerzi (ki je poslala poseben pozdrav po poslaniku Fiedru) v Pragi g. dr. Ivan Matko, prorektor dr. Dolenc, predsednik dr. Vladimir Ravnihar, zastopnik JC Lig gg. Krajner z Blede, Osvald iz Celja, prof. Ante Borčić iz Splita, dr. Visenjak iz Ptuja, Fr. Sire iz Kranja. Sokola je zastopal dr. Fuks iz Ljubljane. Pismene in brozjavne pozdrave so poslali brat dr. Karla Chodounskega g. Kristijan Chodounsky, poslanik dr. Kramer, podžupan dr. Jare, dr. Josip Tominešek, zagrebški čl. konzul g. Fuks in Češkoslovaški klub v Mariboru. Po obedu so gostje odšli na bližnje vrhove, največ v Češko koto, pod večer so se pa vrnili domov. Svečanost je bila lepa manifestacija češkoslovaškega-jugoslovanskega bratstva in vzajemnosti, ki bo ostala vsem v najlepšem spominu.

Veliko zborovanje usnjarjev iz cele države v Beogradu

Beograd, 16. avgusta. V veliki dvorani vseučilišča se je danes dopoldne vrtil velik državni shod usnjarjev, ki so se ga udeležili delegati iz vse države. S shoda so poslali vdanostne in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade. V imenu delegatov Dravske banovine je govoril g. Kreuzer iz Maribora. Na popolnanski seji je bila sprejeta resolucija, v kateri zahtevajo usnjarji zaščito trgovcev, rokodelcev in industrijev usnjarjske stroke. Dalje prosijo, da se prepreči ustanovitev Bafine tovarne.

Ob desetletnici vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. *

Najvdaneje podpisano društvo se v imenu svojih članov pridružuje čestitkam ob desetletnici vladanja Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra kot jugoslovanskega kralja. Zeli iskreno še dolgo in srečno vladanje za blagor vsega jugoslovanskega naroda.

Trdno upa, da bo Njegov Veličanstvo kralj Aleksander s svojim modrim vladanjem pripomogel do tega, da se bo železniškim staropokojencem in železniškim invalidom državne in južne železnice njihovo bedno stanje izboljšalo, da se njihove pokojnine in neugodne rente uredi časa in življenjskim potrebščinam primerno.

Naše iskrene čestitke ljubljanskemu vladarju prihajajo iz globine srca, kjer je vedno živa naša ljubezen do našega viteškega vladarja, ker nam tudi najtežje pomanjkanje še ni vzelo vsega idealizma.

Društvo železniških vpokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

* V sobotni številki se je izvršila neljuba pomena, da je bila zalomljena gospodarska stran in je izjava Društva železničarskih vpokojencev začela v gospodarski članek. Zato objavljam danes izjavo še enkrat v celoti. — Ured.

Ljubljana

Manifestacijski spreved ob 10-letnici vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

bo v Ljubljani danes v ponedeljek ob 20. uri. Pri sprevedu sodeluje železničarska godba »Slogac«. Spreved se bo začel pri Ljubljanskem dvoru ter bo šel po Slomškovi ulici poleg Tabora, Skofji ulici čez most na Poljansko cesto, Vodnikov trg, Mestni in Stari trg, Sv. Jakob čez most do Napoleonovega trga poleg realke v Šeleburgovo ulico po Dunajski cesti na Marsarykovo cesto in zopet pred Ljubljanski dvor, kjer bo zaključek.

Pozivamo meščanstvo in vsa narodna društva, da se spreveda udeležijo v čim največjem številu. Mestno načelstvo.

Slovesna pravoslavna in evangelijska maša

Dopoldne sta se vršili za 10-letnico vladanja Nj. Vel. kralja ob veliki udeležbi predstavnikov oblasti in občinstva slovesni službi božji v pravoslavni kapeli in vojašnici vojvode Mišića in v evangelijski cerkvi na Gosposvetski cesti. Jutri ob 10. pa bo slovesna služba božja za vladarjevo 10-letnico v stolnici.

Ban Dravske banovine dr. Drago Marušić v torek 18. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo uradno odsoten.

Na predvečer 10-letnice kraljevega vladanja je bil ljubljanski Grad slavnostno razsvetljen, dočim je prebivalstvo razobesilo zastave deloma že predvečerašnjim.

Kislo vreme

Vreme se je že včeraj precej kislo držalo. Kljub temu so bili vlaki polni izletnikov včeraj in v soboto, zlasti na Gorenjsko. Včeraj pa so se mnogi izletniki ušli, ker je že dopoldne začelo deževati. Bila je zelo pusta nedelja s številnimi pljuskami, ki so marsikoga namočili.

Maribor

Tujski promet na severni meji v juliju

V mesecu juliju je dospelo v Jugoslavijo 17 tisoč 895 oseb in sicer preko Maribora 15280, preko St. Ilja 1072, preko Čumreka 199, preko Dravograda 375, preko Prevalj 670, preko Radgona 231 in preko Hodoša 68 oseb. V istem času je odpotovalo iz Jugoslavije 15.170 oseb in sicer preko Maribora 12.159, preko St. Ilja 1534, preko Čumreka 146, preko Dravograda 526, preko Prevalj 670, preko Radgona 107 in preko Hodoša 28 oseb. Tujski promet znaša v mesecu juliju 33.065 oseb, od teh je bilo 10.173 Jugoslovancev, 11.487 Avstrijcev, 8338 Češkoslovancev, 1583 Nemcev in 1484 podanikov drugih držav. V tranzitnem prometu je prešlo Jugoslavijo v juliju 7346 oseb in sicer na ozemlju Dravske banovine.

Nezavesten in pobit motociklist v jarku

Na tukajšnje rešilno postajo je bil v soboto ob 17. pripeljan 21-letni mehanikar Nas Fridrik, katerega je našel neki kofar vsega krvavega in nezavesnega na državni cesti blizu Slov. Bistrice. Ko je prišel Nas k zavesti, je izjavil, da je padel z motornega kolesa in v nezavesti obležal in da se ne spominja, kako je tako nesrečno padel. Na rešilnem oddelku so mu nudili prvo pomoč in ga potem odpeljali na dom v Koških 371.

Zagoneten napad na carinikovo ženo

V nekem jarku v bližini »Racer dvora« pri Kamnici so neznan moški v soboto zvečer napadli ženo carinika Mlakarja Alojza, 24-letno Marijo Mlakar. Eden izmed moških je podrl Mlakarjevo na tla, pri čemer je zadobila poškodbe na telesu. Ko je Mlakar na pomoč klice svoje žene prihitel, so napadalcu še njega podrl na tla in mu popolnoma raztrgali jopič. Mlakar je nekaj časa pozneje na Aleksandrov cesti spoznal nekega moškega in ga takoj prijavil najbližjemu stražniku, ki je tudi moža aretiral. V neposredni bližini je bil še eden, ki je bil pri napadu navzoč. Tudi njega so aretirali. Gre za 26-letnega šoferja Adolfa D. in 28-letnega delavca Ivana K. Oba tajita, da sta bila pri napadu udeležena. Oba sta bila izročena sodišču.

m Lekarniška služba. Nočno lekarniško službo bo imela prihodnji teden lekarna Vidmar »Pri sv. Anehu« na Glavnem trgu.

m Poziv članstvu! Glasbena Matica, oblastna strelska družina, učiteljsko društvo, Gremij trgovcev, združenje rezervnih častnikov, Narodna odbrana, obrtno društvo, združenje jug. nacionalnih železničarjev in brodarjev, podr. Maribor in kolesarski klub »Perun« vabijo svoje člane, da se polnočevno udeležijo v ponedeljek manifestacij za Nj. Vel. kralja Aleksandra.

m Poroke. V Rušah sta se poročila g. Fran Ferluga, šolski upravitelj Mariji Snehni in učiteljica gđ. Vera Bečelova. — V Mariboru sta se poročila včeraj pravnik g. Franjo Bajlec, bivši urednik »Novin« v Murski Soboti in gđ. Zorka Koširjeva, uradnica splošne bolnice. Bilo srečno!

m Smrtna kosa. Umrli so v Mariboru: Fridrik Slik, 10 let star, Viktor Kamernik, sin služkinje, 1 mesec star, Avgust Gradišnik, mizar, 25 let star, Ivan Trebuc, zasebnik, 60 let star, Marija Tiefengruber, zasebnica, 25 let stara, Julij Bayer, ključavničar drž. žel. 65 let

star, Anton Faleskini, hišni posestnik, 66 let star, Josipina Ledinek, vdova po fin. komisarju, 93 let stara, Andrej Krempel, posestnik, 34 let star, Antonija Bahr, zasebnica, 73 let stara, Andrej Derevicki, pripravnik finančne kontrole, 34 let star, Zora Papež, zasebna uradnica, stara 33 let, Andrej Pergarec, tesar, star 60 let, Stanislav Pec, star 3 mesece, Jakob Schick, strojevodja drž. žel. 60 let star, Alil Alilović, vojak 45. p. p., star 21 let, Ana Molzer, zasebnica, stara 72 let, Marija Gorše, soproga poštnega poduradnika, stara 56 let. Blag jim spomin! Zaljubljeni naši sožalje!

m Nov notar v Mariboru. Četrto notarsko mesto v Mariboru, ki je bilo po smrti dr. Firbasa izpraznjeno, je sedaj podeljeno g. Vladimiru Jerovšku, dosedanjemu notarskemu kandidatu.

m Petdesetletnica podjetja. Petdesetletnico obstoja praznuje te dni tukajšnja parna pralnica in čistilnica »Triumph«, last g. Pavla Vedoga.

m Nezgoda kolesarja. Na Tržaški cesti je padel 16-letni dijak Rudolf Sittner iz Grada tak nesrečno raz kolesa, da se je močno poškodoval na desni roki. Prvo pomoč so mu nudili na rešilni postaji, nakar je bil prepeljan na dom njegovih staršev.

m Avto trčil v motocikel. Na državni cesti v bližini Zg. Polskave je neki avtomobil trčil v motocikel 23-letnega sodarja Aringer Riharda iz Slov. Bistrice. Aringer je pridobil težke poškodbe na nogah, tako da so ga morali pripeljati v tukajšnje bolnico.

m Policijska kronika je v soboto zabeležila 21 prijav in sicer 1 radi napada, 1 radi telesne poškodbe, 4 radi razgrajani in kalenja nočnega miru, 2 radi prekrščenja policijske ure, 11 radi kršitev cestnega reda ter 2 izgube. Izvršena je bila ena sama aretacija. K »Grafu« je moral 28-letni P. A. radi neopravičenega prekrščenja državne meje.

m Tatvina. V soboto ponoči je žel. sluga Fr. D., stanujoč na Pobrežju z nepoznanimi potepuh poplaval v kavarni »Dravec«. Tam se je tako napil, da se je le toliko zavedal, da so ga neznan potepuhi spremljali na Jugoslovanski trg na neko klop, kjer je zaspal. Ko se je zjutraj prebudil, je opazil, da so mu zlikovali odnesli žepno uro in 200 Din gotovine. Zlikovce išče policija.

Gelje

Slavnostni seji -- Današnje svečanosti ob kraljevem jubileju

Danes dopoldne ob 9. bo v mestni posvelovalnici slavnostna seja mestne občinske uprave v proslavo 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. — Včeraj dopoldne se je v občinski dvorani na Bregu vršila slavnostna seja okoliškega občinskega odbora pod predsedstvom župana g. Alojzija Miheličiča. G. župan je v lepem govoru slavil Nj. Vel. kralja, ki je v desetletnem vladanju z državniško modrostjo vodil našo usodo. Odborniki so njegov govor poslušali stoje ter ob koncu trikrat vzkliknili »Živio« Nj. Vel. kralju! Nato je občinski odbor soglasno sklenil, da se v spomin na to proslavo da občinskim revežem enkratna mesečna podpora. — Danes zjutraj ob 8. uri se bo v župni cerkvi služila slavnostna maša ter Te Deum v proslavo desetletnice vladanja Nj. Vel. kralja. Ob 9. bo v sejni dvorani na mestnem načelstvu slavnostna seja občinske uprave. — Zvečer ob 8.30 bo velika bakljada po mestnih ulicah ob sodelovanju vseh narodnih društev. Od 9. do 10. zvečer bo na Krekovem trgu pred kolodvorom koncert železničarske godbe.

Težka avtomobilska nesreča pri Sv. Petru nad Sv. Gorami

Celje, 16. avgusta. V soboto je bila pri Sv. Petru pod Sv. Gorami prirejena velika sokolska slavnost, ki jo je posejelo mnogo ljudi. Iz Celja so prišli Sokoli na proslavo z velikim avtobusom, ki ga je dala na razpolago celjska mestna občina. Zvečer po 10. uri so se vračali Sokoli s tem avtobusom domov. Na klancu Skopčine pa se je zgodila težka nesreča. Na še nepojasnjen način se je avto prevrnil in padel nad 10 m globoko v jamo in se razbil. Pri padcu je bil eden od potnikov težko ranjen. Prepeljali so ga takoj v bolnico v Brežice. Drugi potniki so se vrnili z drugim avtomobilom domov.

* Rekordno število voženj rešilnega avtomobila. V soboto na praznik je imela rešilna postaja nič manj kakor šest voženj. Doslej je bilo največ voženj v enem dnevu pet.

* Nova manufakturna trgovina. Na Kralja Petra cesti je v hiši g. Veita otvoril g. Vučko novo manufakturno trgovino.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. Od 22. do 31. julija je bilo nalezljivih bolezni: škrlatica v mestu 2; ošpice v mestu vsi 4 bolniki ozdraveli; v okolici 2; davica v okolici edini bolnik ozdravel; šen v okolici edini bolnik ozdravel.

* Pozdravni brzojav in čestitke Nj. Vel. kralju so odposlali včeraj s svečane službe božje v evangelijski cerkvi. Službe božje so se udeležili predstavniki civilnih in vojaških oblasti.

* Smrtna kosa. V soboto 15. t. m. je za gradom umrl g. Karol Lapornik, knjigovez tiskarne »Celja« ter posestnik Za gradom. Dosegel je starost 49 let. Bodi mu ohranjen blag spomin, zaljubljeni naši iskreno sožalje!

Ptuj

Smrtna kosa. Včeraj je umrla Marija Sušter v 74. letu starosti. Pokojnica je tašča tovarnarja in ptujskega podžupana g. Pavla Plipcha. Truplo bo prepeljano v Ljubljano, kjer se pokoplje v družinskem grobišču na tamkajšnjem pokopališču. Zaljubljeni naši sožalje!

Licitacija. V pisarni komande mesta se vrši dne 24. avgusta licitacija za elektrifikacijo vojašnice kralja Petra.

Veličasten tabor bojnikov na Brezjah

Tabora se je udeležilo okoli 6000 ljudi -- Prisega neomejene vdanosti in zvestobe Nj. Vel. kralju -- »Hočemo mir, če bo pa domovina klicala...«

Ljubljana, 16. avgusta.

Včeraj popoldne se je vršil na Brezjah impozanten tabor Zveze bojnikov, ki se ga je udeležilo okoli 6000 ljudi. Na tabor so prihitali bivši vojaki iz svetovne vojne iz najoddaljenejših krajev Dravske banovine. Posebno častna je bila udeležba iz Dolenjske in Koroške.

Na Brezju še ni bilo toliko ljudi.

Odbor Zveze bojnikov izvemši predsednika generala Maistra se je pripeljal na Brezje že prednočnim, da ukrene vse potrebno za sprejem tvarišev. Ti so se pripeljali v predelkih v štirih pomnoženih vlakih, tako da je bilo na potu na Brezje toliko ljudi, kakor jih Brezje še ni zlepa videlo.

Okoli 9-30 se je pripeljal z avtomobilom iz Unca pri Planini, kjer je na počitnicah, predsednik general Maister. Vozil ga je ravnatelj elektrarne v Tacnu in bivši Maistrov kolega-oficir iz graških časov g. Ivo Marinko. Ko so zborovalci spoznali priljubljenega generala, so mu priredili viharne ovacije in ga spremili do častne mize v drevoredu, okoli katere so posedli odborniki Zveze in zastopniki raznih oblasti in društev.

Besede kurata Bonača

Točno ob 10. je zatrobil rog, nakar so združeni pevski zbori pod vodstvom šolskega upravitelja Juvana zapeli prvi del pesmi »Ti, o Marija«. Na prižnico poleg cerkvenih vrat, kjer so se na vsaki strani z dveh mlajev vile državne trobojnice, je stopil bivši vojni kurat Bonač in imel na bojevnike daljši govor:

»Mi Slovenci nimamo mogočnejših orgelj kakor Tirolci v Kulsteinu, nimamo sijajnejših spomenikov svetnikov, ki mečejo snope luči na žalostne pokrajine, kjer spe večni sen tisoči in tisoči bojevnikov, ampak iz orgelj naših src naj zaženi pozdrav našim mrtvim sobojnikom, iz svetilnikov naših duš naj zatrepče večna zvestoba padlim tovarišem.«

Godba narodnih železničarjev »Sloga« je zaspevala turoben spev padlim, nakar so zapeli bojevniki zvezne podružnice v Škofji Loki med splošnim ganutjem in solzami trdnih možakarjev nad vse genljivo Jerebovo pesem »Fantič, pedim roža, cvelje grenko.«

Maša na prostem

Po Bonačevem govoru so zapeli združeni pevski zbori drugi del pesmi »Ti, o Marija«. Vršila se je nato pod milim nebov maša, ki jo je daroval bivši vojni kurat Kogej iz St. Vida. Med mašo je ves čas svirala »Sloga« in jo zaključila z državno himno. Združeni pevski zbori so potem zapeli »Blagor mu, ki se spočije, po molitvenem obredu za preminule bojevnike pa »Oj Doberdob, slovenskih fantov grob«. Prizor je bil tako pretresljiv, da je malokatero oko ostalo suho.

Govor generala Maistra

Navdušeno pozdravljen z vzkliki: »Živel general Maister!« je v imenu osrednjega odbora Zveze bojnikov otvoril deveti tabor bojevnikov predsednik general Maister. »Tovariši bojevniki! Naš prvi skupni pozdrav s tega tabora velja našemu vrhovnemu bojevniku in voditelju, našem državnemu poglavarju. Jutri potee deseto leto, odkar je naš kralj Aleksander nasedel svoj prestol. V ljubem do vsega jugoslovenskega naroda in do jugoslovenske zemlje je v tej dobi s skrbno preudarnostjo obvladal najprej državne prilike in priporil naši kraljevini upoštevanje tudi inozemstva. Zelja naše Zveze je danes: Daj Bog našemu vladarju zdravja in moči, da privede Jugoslavijo do cilja, ki mi vsi stremimo za njim in ki ji gre po njeni narodni in zgodovinski pravici. Bog živi Nj. Vel. kralja Aleksandra I.« (Viharni klici: Živel kralj Aleksander!)

Godba »Sloga« je zaigrala državno himno, nakar je prebral I. podpredsednik Ivan Matičič udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju:

»Zveza bojnikov pošilja s svojega velikega tabora na Brezjah, ki so se ga udeležili tudi zastopniki tukajšnjih merodajnih oblastev in narodnih društev, Vašemu Veličanstvu k 10-letnici vladanja prisega neomejene vdanosti in zvestobe. Bog čuvaj Vaše Veličanstvo in ves presvili kraljevski dom! — Predsednik častni adjutant Vašega Veličanstva divizijski general v p. Rudolf Maister. Poslevoedeči podpredsednik Matičič, tajnik Rozina.

Ko je podpredsednik Matičič prebral brzojavko, je večisotoglavna množica vnovič priredila kralju viharne ovacije. Ko so se polegile, je predsednik general Maister pozdravil zastopnike najvišjih oblasti in najvažnejših narodnokulturnih društev, med njimi: zastopnika komandanta Dravske divizijske oblasti podpolkovnika Jorgovića, zastopnika bana dr. Marušića banskega svetnika dr. Karlina, zastopnika sreškega glavarja v Radovljici sreškega pristava Cermaka, zastopnika Saveza Sokola kralj. Jugosl. Prestorja, zastopnika Oblastnega odbora Narodne obrane v Mariboru intendantskega polkovnika Kristana, zastopnika dobrovoljcev p. dr. Aljančiča, predsednika UVI Štefeta, zastopnika ameriških Slovencev Grdino, delegate skoro vseh skupin in navzoče tovariše in bojevnike. Končno je general Maister izrekel toplo zahvalo promelnemu ministru, ki je s polovično vožnjo omogočil tudi manj premožnim tovarišem udeležbo na taboru.

»Tovariši!« je nadaljeval general Maister. Pogrešamo pa na današnjem taboru enega, ki sme

ga vsi radi imeli in spoštovali — majorja Colariča, prvega predsednika naše organizacije. Bil je vaš in moj najboljši prijatelj. Vsaka njegova beseda je bila zlata resnica. V njegovem srcu sta živela ves naš jugoslovenski narod in vsa naša domovina. Ni ga danes med nami, vem pa, da ima tudi on v tej uri s pokojnimi tovariši naše organizacije svoj shod ob tronu nebeškega očeta in da gleda s ponosom na naš veličastni tabor. Tovariši, mi bomo tega značajnega moža, to grčavo dolenjsko narodno korenino ohranili v vedno lepem, vedno gorkem spominu. Našemu majorju Colariču in vsem od zadnjega labora umrlim tovarišem: Slava! (Klici: Slava!)

Možje in fantje! Bojevniki! Med najhujšim poginjanjem in trpljenjem v strelskih jarkih na soški fronti ste se koprneč po domu in rodbini zaobljubili, da se vsi, ki vam prizanesa bojna usoda, zberete po končani vojni pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

Zvesti svoji zaobljubi prihajate od tedaj na vsak zvezin tabor, da se z gorkim srcem spominjate na tem zaobljubljenem kraju svojih padlih tovarišev, vi živi pa, da si stisnete roke v neminljivem prijateljstvu, ki ga je med vami ekovalo težko kladivo svetovne vojne. Tako je nastala naša Zveza.

Tovariši! Naša Zveza je ena najmočnejših organizacij, kar se jih je ustanovilo po prevratu na ozemlju Dravske banovine. Sami vidite, koliko nas je, pa še jih veliko ni prišlo. Zato skrbite, da požene naša organizacija v vsako našo vasico, kjer žive bojevniki iz svetovne vojne. Prihodnje leto morajo na naš tabor vsi bojevniki naše banovine od vzhoda do zahoda, od severa do juga. Vsi, ki jim je prizanesla bojna usoda!

150 spomenikov je odkrila v Dravski banovini naša Zveza svojim vojnim žrtvam. 150 mrtvih kamenitih prič obtožuje ubijanje in uničevanje.

Vi, tovariši bojevniki, pa ste žive priče tega ubijanja in uničevanja, zato pa morate biti tudi živi klicarji proti vsakemu novemu svetovnemu klanju.

Tovariši! Mi smo organizacija bojevnikov, nismo pa bojna zveza! Mi hočemo mir! Samo če bi domovina klicala na brambo ogroženih ji pravice, takrat, tovariši bojevniki, pa bomo mi, mi, ki hočemo mir, prvi v boju za naše meje in naš narod!

To mi obljubite danes, tovariši, ko sem prvič med vami kot predsednik Zveze. (Viharni klici: Obkljubljamo!)

Hvala vam, tovariši bojevniki! Od sedaj ste vi moji in jaz sem vaš! Pozdravljeni čuvarji naše svete domovine! Pozdravljeni! (Gromovi klici: Živel general Maister!)

Član osrednjega odbora g.

Pire

je govoril o smernicah Zveze bojevnikov. Posebno je podčrtaval gojitev prijateljstva med

člani, skrb za moralno, pravno in gmočno pomoč članov, invalidov in sirot v vojnah padlih vojakov, delo za dobrobit in obrambo našega naroda in države in ustanavljanje dobrotelčnih ustanov. Tu je omenjal Colaričev sklad in vzorni podporni fond pri skupini v Mostah.

Zastopnik bana dr. Marušića banski svetnik dr. Karlina

je najprisrčneje pozdravil zborovalce in med drugim izjavil:

»Vaša organizacija — Zveza bojevnikov, v katero se je preobnavala po končani vojni ustanovljena Zveza slov. vojakov iz svetovne vojne, je idejno močna organizacija, ki ji pripadajo vsi oni, ki se si nadelji v poveljni dobi eminentno važno nalogo, krepiti medsebojno bratstvo in prijateljstvo. Vrče to delo utrjuje Zveza narodno in državno zavest ter jugoslovensko edinstvo.

Današnji poveljni svet živi hitro; mnogo njih, zlasti mlajše generacije, občuti težek boj za lastni obstanek in tožijo o gospodarski krizi, a le malo njih se zaveda, da so vse gospodarske nadloge posledica onih strašnih vojnih let, ki so zarezala nedopovedljivo globoke rane v vse naše gospodarske, socialne in kulturne življenje. Bojevniki, s tem da ob priliki, kot je današnja, budite svoje spomine na trpljenje v onih težkih časih, ki si jih podobnih ne želimo več, vzgajate današnji rod k medsebojni ljubezni in ste obenem glasni znanilci nam vsem potrebnega miru; le na ta način je mogoče, da izlečimo še vedno odprte rane svetovne vojne in pridemo do splošnega gospodarskega blagostanja.

To idejo miru je izpovedal na želju našega glasila tudi vaš predsednik general Maister, ki je že pristavil, da smo kljub svoji miroljubnosti odločno pripravljeni kot en mož savhati rokave, čim bi se kdorkoli postopil ogražati naše državne meje.

Današnji vaš tabor pa je posebno pomemben še zato, ker se vrši tik pred dnem, ko slavi ves naš jugoslovenski narod jubilej 10-letnice, odkar načeljuje naši narodni državi njen prvi bojevniki-junak, naš kralj Aleksander, ki mu s današnjega tabora kličemo: Živel! (Viharni klici: Živel!)

Za govorom dr. Karlina so se vršili pozdravni govori podpolkovnika Jorgovića, intendantskega polkovnika Kristana, zastopnika SKJ Prestorja, Grdine, p. dr. Aljančiča in predsednika UVI Štefeta. Tabor je nato zaključil predsednik general Maister z vzklikom: Na svidenje prihodnje leto, Bog vas živi! (Klici: Živel general Maister!)

Ob 13. se je vršil pri Finžgarju za člane osrednjega odbora, zastopnike oblastev in društev skupen obed. Med obedom se je vršil s sodelovanjem »Sloga« promenadni koncert in pozneje v samostanski dvorani sestanek delegatov Zvezinih podružnic.

Proslava kraljevega jubileja v Črnomlju

Glavni trg — Trg kralja Aleksandra

Na proslavo kraljevega jubileja se je mesto Črnomelj že v petek zvečer pripravljalo z največjo navdušenostjo. Državne trobojnice so zaplapolale raz sleherne hiše. Na gričih okoli Črnomlja so zagoreli kresovi. Umetni ogenj in rakete so povečavale slovesnost. — Ob deveti uri zvečer se je vršila bakljada po mestu. Mestna godba in gasilci otvorili sprevod, za njimi pa se je uvrstil sprevod prebivalstva, ki je navdušeno klicaj Nj. Vel. kralju in vsemu kraljevemu domu. V soboto jutraj ob štirih pa je budnica mestne godbe, slovesno zvonjenje in pokanje topčev javljalo veliki dan. Ob 11. se je vršila svečana seja občinskega odbora, na kateri se je sklenilo zaprositi na pristojnem mestu, naj bi se smel dosedanj Glavni trg imenovati »Trg kralja Aleksandra«.

Mojstra je osleparil

Škoda za fanta, ki ga je slaba družba izpridila

Litija, 15. avgusta.

Pri pekovskem mojstru g. Deržiču Janku se je učil pekovski obrti M. Henrik. Vso učno dobo je bil dober in vreden učenec in pomagal mojstru. Pa slaba tovarišija ga je spravila na napačno pot. Henrik je namreč od časa do časa raznašal pecivo po okolici na dom ter je ves skupiček vedno oddajal svojemu mojstru. Letos pa nikoli ni izročil toliko denarja, kolikor bi pač moral dobiti za pecivo, ter je imel vedno pripravljen izgovor, a mojster mu je vse res verjel. Kar pa ga je vzela noč, nakar so prišle njegove sleparije na dan. Svojega mojstra je osleparil za težke denarce. Škoda za fanta, kateremu je manjkalo le še nekaj mesecev, da bi postal pomočnik in bi mu bil zagotovljen pošten kruh.

Fantje med seboj

Krvavo obračunavanje med starima sovražnikoma

Marenberg, 16. avgusta.

Fantje vedno čakajo primernih prilik, da lahko nemoteno poravnajo svoje stare račune. Tako prišlo je že dolgo pričakoval Ivan Repatec, delavec v Vuhredu, ki je jezno gledal Miklavca Jožeta, doma iz Orlice na Pohorju. Pregovor pravi, kdor čaka, naposled le pričaka. In tako sta se fanta srečala po dolgem času vendarle ob priliki naborov v Vuhredu. Ob pogledu na svojega sovražnika je Ivan Repatec, ki je zelo korajžen, takoj pograbil svoje bojno orožje — merilne lesene škarje — in jih preizkusil na glavi svojega nasprotnika Miklavca. Ker pa glava le ni kamen, so udarci pustili na njej svoje sledove, katere je moral zdraviti zdravnik. Zadnjo besedo o tej stvari pa bo imelo sodišče.

Hrastnik

Olepševalnega društva v Hrastniku sicer še ni, vendar se je rudniška uprava po več kot polstoletni dobi odločila osnažiti svojo stanovanjsko hišo tik stavišča za novo šolo. Odstranili bodo tudi vse tiste polpodrte drvarnice in postavili bodo za hišo zidane drvarnice. Priporočali bi, da se tudi kemična tovarna odloči (menda po stoletnem čakanju!), da osnaži svoji dve zakajeni hiši nad tovarno tik ob glavni cesti. Bil bi res že čas, da prično gledati naša velepodjetja nekoliko tudi na zunanost svojih poslopij. Najmanj grajati bi bilo v tem pogledu vsekakor steklarino.

Tržni prostor in lope so nekatere prav po nepotrebnem razburile; zlasti pa ni bilo potrebno očistiti g. H. kakršnihkoli sebičnih namenov. Zelja, da se premesti tržnica bolj v sredino doline, je zelja vsega gornjega Hrastnika, ne naspoteje pa ji niti steklarsko delavstvo, ki bi imelo sicer malo daljšo pot, je pa toliko uvidno, da ne zahteva vseh udobnosti zase. Če se je kdo obrnil na občino s prošnjo, da naj ostane tržni prostor pri steklarni, bo ta eden onih, ki iščejo osebnih koristi, ne pa splošnih. Ako bo tržnica bolj pristopna vsemu našemu prebivalstvu, bomo vsekakor lažje uveljavili našo željo, da bi se zalagala tudi z dolenjskim sadjem, grozdem i. dr., ki bi se dovažalo morda z avtom, dalje bi pa skušali doseči tudi, da bi dobilo tržišče vsaj tuintam ribe, zlasti še morske. Vse to se bo dalo doseči, pa le tedaj, če bo trg obilo posecan, ker bo pa je, če se premesti v sredino doline.

Krst nove romunske podmornice v navzočnosti Nj. Vel. kraljice Marije

Bukarešta, 16. avgusta. AA. Rador poroča iz Konstanca: Rumunski kralj Karol, prestolonaslednik Mihail, jugoslovenska kraljica Marija in princ Nikolaj so danes prispeli v Konstanca, da se udeležijo krsta nove podmornice. Velikanska množica ljudi je z nepopisnim navdušenjem pozdravila kralja Karola in jugoslovensko kraljico Marijo ter ostale člane kraljevske rodbine. S postaje so se visoki gostje odpeljali naravnost v pristanišče, kjer je kralj Karol predsedoval svečanosti krsta nove podmornice, zgrajene v Italiji. Podmornica je dobila ime »Konstanca«. Po končani slovesnosti so se vršili manevri brodovja in pomorske igre, ki so se končale z velikim uspehom.

Prepovedana knjiga

Beograd, 16. avgusta. AA. S sklepom ministra notranjih zadev pod št. 2627 z dne 14. avgusta 1931 je prepovedano uvažanje in razširjanje italijanske knjige »Gioventu Fascista«, ki je izšla v Rimu.

Šahovski turnir v Banjaluki

Banja Luka, 16. avgusta k. Danes se je odigralo 8. kolo šahovskega turnirja. Trifunović je odigral prvo remi partijo s Bošanom. Prav tako se je končala remi partija med Weissom in Kulžinskim. Tol je premagal v precizni igri Ilića. Prvak Banja Luka Luka Reiner je premagal Kurdjunkova. Gabrovšek je z lahkoto zmagal nad Saljbergerjem. Partija Tilžinski-Grenčarski je bila remi. Prebek je prepustil zmago par fort-fait Acimoviću.

Strahovita železniška nesreča na Gor. Štajerskem

Ubitih je 12 oseb — Med ponesrečenci ni nobega Jugoslavana

Dunaj, 16. avgusta. d (uradno). Davi ob 3-50 je med postajama Hinterberg in Göss na železniški progi Beljak—Bruck a. d. Mur zavozil D-vlak št. 288, ki je vozil iz Rima preko Merana in Beljaka proti Dunaju na tovorni vlak št. 8688, ki je stal pri uvoznem signalu postaje Göss. Pri tem so se iztirili in poškodovali lokomotiva, službeni voz, poštni voz in en osební voz D-vlaka in štirje tovorni vagoni tovornega vlaka. Lokomotiva D-vlaka in štirje tovor-

ni vagoni so se prevrnili čez nasip. Pri nesreči je bilo 12 oseb ubitih, 7 močno ranjenih in 4 lahko. Žrtve katastrofe so bili v glavnem Avstrijci in pa dva Madžara. — Med ponesrečenci ni bilo nobenega Čehoslovaka, pa tudi ne Jugoslavana. Zaradi nesreče je proga zaprta. Promet se je moral vršiti deloma s prestopanjem, deloma pa z usmeritvijo vlakov čez St. Michael in Amstetten, oziroma čez Graz in Maribor. Progo so začeli takoj čistiti.

Velik požar pri Mariboru

Hude opekline pogorelega Köcka — Hlev in gospodarsko poslopje pogorelo — 100.000 Din škode

V nedeljo zjutraj so bili mariborski gasilci obveščeni, da je nastal ob 5. požar v gospodarskih poslopih Franca Köcka na Zrhovski cesti 68 v Pobrežju. Ogenj, ki je nastal iz neznanega vzroka, je kmalu prešel tudi na stanovanjsko hišo, tako da je divjal požar na vseh poslopih. Prvi so prispeli na pomoč gasilci iz Pobrežja, za njimi pa so prihitali še gasilci iz Maribora, Marije Berzje, Zrhnovci in Studenecah. S tremi motornimi brizgalnicami so skušali

izreševati, kar se je dalo, in omejiti požar, ki bi se bil sicer razširil na sosednje hiše. Dočim so stanovanjsko hišo rešili, sta gospodarsko poslopje in hlev pogorela do tal. Reševalna akcija je zahtevala tudi žrtve in sicer je pridobil sam gospodar F. Köck težke opekline na desni roki. Ogenj so omejili že okrog 8. ure in čuvalo pogorišče gasilci iz Ruš. Škoda znaša 100.000 Din, ki je le deloma krita z zavarovalnino.

Viničarija ljubljanskega železničarja pogorela

Četrty požar v enem mesecu v okolici Poljčan — Vrli gasilci so obvarovali hlev in gospodarsko poslopje — škoda je krita z zavarovalnino

Poljčane, 14. avgusta.

»Pri vas pa gori, kot bi si sami požigali,« se je izrazil nekdo ob priliki požara, o katerem poročamo. Spričo dejstva, da je to že četrti požar v tem mesecu pri nas, je to popolnoma razumljivo in mu človek še zameriti ne more. Nemalo je bilo razburjenje, ko je te dni v zgodnje jutro nekako ob pol 5. uri zopet zapel gasilni rog. Velik plamen, ki se je dvigal nad naseljem Cerje na Poljčanami, nas je kmalu nato opozoril na novo požarno nesrečo. Za jel je viničarijo posestnika Ivana Keguja in jo docela uničil. Gasilci, ki so bili v par minutah na mestu nesreče, so rešili, daš je bil z vodo križ (naselje leži v višini kakih 150 m), kljub

temu hlev in gospodarsko poslopje.

Zanimivo je pri tem to, da gospodarja sploh ni bilo doma. Lastnik je namreč železničar in biva drugače s svojo družino v Ljubljani. Le redkokdaj pride semkaj. Gotovo ga bo ta nesreča presenetila. Edina sreča v nesreči je (kar se žal in v veliko nesrečo pogorelec danes redko zgodi), da je bil lastnik dovoljno zavarovan.

b Velikvojni ukaz. Na praznik v soboto je izšel velik vojni ukaz ministra za vojno in morarico, s katerim je predstavljeno po potrebi službe mnogo višjih in nižjih oficirjev. Razen tega je odobrena številihim oficirjem ženitev

Izsledena nevarna vlomilska tolpa

Organizirani svedrovci, ki so opleni Hribernikovo trgovino v Breznem ob Dravi -- Najdena zaloga pokradenega blaga -- Dravska dolina se je oddahnila

Marenberg, 15. avgusta. Ob meji, pa tudi po dolini so se že nekaj časa potikali delomirni postopači, ki so izvršili sem in tja manjše tatvine. Vse jim je prišlo prav. Na svojih tatinskih pohodih so prišli tudi preko naše meje na avstrijsko stran ter se tudi tam poizkušali svojo srečo. Najbolj pa je razburil prebivalce v Dravski dolini drzen vlom v trgovino in gostilno g. Hribernika v Breznem ob Dravi. Ljudje so menili, da mora biti na delu dobro organizirana družba svedrovcev. Kajti že desetletja ni bilo pri nas tako drzne tatvine, kakor se je zgodila pred dobrimi 14 dnevi v Breznem. Vzlic vsem naporom orožništva do danes niso mogli izslediti vlomilcev, dasiravno so imeli več tihcev na sumu ter so storilce neprestano zasledovali.

Končno pa se je le posrečilo prijeti prave, ki so pod težkimi dokazi morali priznati, da so vlomili v gostilno in trgovino g. Hribernika v Breznem ob Dravi. Na vesti pa imajo še več drugih tatvin, ki so ostale še nepojasnjene ali pa so že deloma pojasnjene. Delokrog ter prevečanih vlomilcev je bil, kolikor se da trditi, zelo velik.

Ni še dolgo temu, kar se je izvršila pri Sv. Antonu nad Elbisvaldom v Avstriji, nedaleč od naše meje, tatvina pri posestniku Felnerjevi. Tatovi so ji pokradli nekaj obleke, perila ter denarja. Po kratkem času so avstrijske oblasti prijele nekega Mandelca Jožefa, ki se jim je zdel sumljiv. Šele po dolgem času je priznal, da je pomagal pri vladu pri posestniku Felnerjevi. Z njim sta bila še njegova pajdaša Verdinek Roman in pa Dobnik Avgust, ki pa sta postala po aretaciji njegovega tovariša, silno oprezna. Mandelca so avstrijske oblasti odzvale v zaporu. Pajdaša, ki sta takrat srečno ušla, sta začela svoje vlomilske pohode po Dravski dolini, gotovo pa sta kradla tudi še v sosednjih

krajih. Najbolj drzen vlom, ki sta ga zasnovala, je bil v Hribernikovo trgovino in gostilno v Breznem ob Dravi.

V noči od 31. julija na 1. avgusta sta vdrla v Hribernikovo trgovino ter sta jo dobro izpraznila. V trgovino sta prišla skozi okno na dvoriščni strani hiše, odtod v kuhinjo in po hodniku pred vrata trgovine, katere sta odprla z vtrihom. V trgovini sta pobrala vse, kar jima je ravno prišlo pod roke. Obleko, platno, robce, hlače, srajce, 12 parov čevljev, rum, 200 Drina, 2000 Sava, 2000 Zeta cigaret ter okoli 600 Din v denarju. Ravnatelja sta morala zelo previdno, kajti nihče od stanovalev v hiši ni v omenjeni noči ničesar slišal. Izključeno tudi ni, da je bilo vlomilcev več, kar pa bo dognala preiskava.

Verdinek Roman je poročen ter živi njegova žena kot najemnica v Bistriškem gradu nad Muto. Oblasti, ki so že dalje časa sumile, da ni pri Verdinekovih vse v redu, so napravile te dni v stanovanju njegove žene hišno preiskavo. V stanovanju so našli mnogo blaga sumljivega izvora. V bližini so našli tudi tri skrita ukradena kolesa. Preiskave pa so vodile tudi k Verdinekovi sestrji, ki živi v Kotljah pri Guštanju. Tudi pri njej so napravili preiskavo, ki pa je imela glede vlomov pri g. Hriberniku popoln uspeh. Pri njej so našli še precej blaga, nekaj pa ga je že prodala ljudem okoli Kotelj.

Vlomila Dobnika Avgusta oblasti še niso mogle izslediti, ker jo je popihaval iz Dravske doline. Če ni pobegnil preko meje, se skriva kje v gozdovih po Pohorju, v kratkem pa bo tudi njega doletela zaslužena kazen. Ko bodo vse prišli in zasilili, bodo prišla na dan tudi imena vseh pomagačev teh nevarnih zločinov. Prebivalstvo Dravske doline se bo pa pošteno oddahnilo, kajti doslej je upravičeno trepetalo pred to vlomilsko družbo.

Tragična smrt obiravca hmelja

V potoku je utonil -- Njegovega tovariša so rešili -- Utopljenčeva mati leži hudo bolna v bolnišnici

Zalec, 15. avgusta. Sedaj, ko je čas obiranja hmelja, prihajajo v Savinjsko dolino, posebno pa v Zalec, siromasnejši ljudje iz vseh delov Slovenije kot obiravci po zaslužek. Pridni obiravci zaslužijo do 300 Din, ker traja obiranje hmelja približno 15 dni. Zato je videti med obiravci le zadovoljne obraze in odmeva njih veselo petje še pozno v noč.

Med temi obiravci je prišel v Zalec po zaslužek tudi 19-letni Ivan Šeško, doma iz Pišce na Bizelskem. Kot obiravec je bil uslužben pri gospe dr. Bergmanovi, ki ima letos natihih 36 obiravcev. Z njim je prišla kot obiravka hmelja tudi njegova sestra, ki je tudi vdinjana pri gospe dr. Bergmanovi.

Ker je bil vroč dan, se je šel Šeško na današnji Marijin praznik, ko je bil prost, hladit v bližnji potoček Loznico. To je čisto maj-

hen potoček, ki teče skozi vas Loznico in ima le nekaj na videz čisto nedolžnih tolmunčkov. Vrgel se je s svojim prijateljem v tolmun pri drugem mlinu. Kar pa je zašel v vrtinec, ki je potegnil oba kopalca pod vodo. Na tovaršev krik je prišlo več drugih kopalcev iz bližine na pomoč. Tovariša so rešili takoj, njega pa so potegnili šele čez četrto uro iz vode. Na pomoč je bil poklican okoliški zdravnik g. dr. Ločniškar, ki se je dolgo zaman trudil, da bi obudil utopljenca k življenju.

Rajni je sin revnih staršev. Njegova mati leži v bolnici in je zato rodbina s smrtjo marljivega sina še hujše prizadeta. Utopljenec leži na žalskem pokopališču in tudi tu pokopan. Nesreča je učinkovala kakor težka mora na razpoloženje vseh obiravcev. Sojalje težko prizadej rodbini in jo priporočamo usmiljenim srcem.

Zagonetna smrt dveh bogatih kmetijskih lepotic

Zrte nesrečne ljubezni, zločinci ali neozdravljive bolezni?

Pred dnevi sta izginili iz Zeleznika pri Beogradu dve mladi izredno lepi devojki, hčerki bogatih in uglednih posestnikov. Šli sta k Savi, kjer sta sedli in se nekaj časa razgovorjali, potem pa izginili v valovih na tem mestu zelo deroče in globoke reke. Ni še pojasnjeno, ali sta devojki izvršili samomor ali sta žrtve zločina ali sta šli prostovoljno v smrt. Policija, ki je uvedla preiskavo, meni, da sta devojki izvršili samomor. V soboto so potegnili iz Save trupli obeh. Ker ni bilo na njih znakov nasilja, je najbolj verjetno, da sta mladenki sami skočili v Savo. Nesrečni mladenki sta bili Katarina Miljković in Leposlava Urošević.

Oče utopljenke Leposlave Urošević je šel sam iskat truplo svoje hčerke. Hodil je ob Savi, ko je zagledal žensko truplo na površini. Očeta je spremljal pastirček Dragoljub Tomić, ki stane v bližini. Pastirček je skočil v reko in potegnil truplo k bregu. Ko je oče zagledal obraz utopljenke, je vzkliznil: Leposlava moja! Isti pastir je naslednji dan našel tudi truplo Katarine Miljković. Njeno truplo so valovi prinesli sami k bregu. Tri dni pred usodnim dnem je prišla Leposlava h Katarini. Obe sta jokali in se objemali, toda nihče ni vedel, kaj jima je. Usodnega dne sta odšli k Savi. Po sledovih ob bregu sodeč, sta skočili v Savo objeti. Po vasi govore vse mogoče o vzrokih tragične smrti obeh devojk. Pravijo, da sta bili nesrečno zaljubljeni, drugi pa, da sta imeli neozdravljivo bolezen in sta si zaradi tega končali življenje.

Blagajnik pobegnil z zarobenko in 700.000 Din

Velika poneverba v Mitrovici -- Tiralica za defraudantom.

Iz Mitrovice poročajo, da je vzbudil mnogo hrupa in šuma nenaden beg ekonomista tamošnje bolnice Ranka Lučiča. Z njim je pobegnila tudi hčerka nekega uglednega meščana iz Vinkovca. Z dekletom je bil ekonomist skrivaj zaroben. — Lučič, ki je bil tudi blagajnik, je izginil že v ponedeljek 3. t. m. Naslednji dan je dobil upravnik bolnice dr. Lužanin od blagajnika pismo, v katerem se ta opravičuje, da je odšel brez dovoljenja. Vrniti se bo v tork. Blagajnika pa ni bilo v tork in tudi ne v sredo in četrtek. To se je zdelo upravniku sumljivo in dal je blagajno pregledati. Presenečeni so ugotovili, da je blagajnik prav spretno ponarejal čke in poneveril nad 700.000 Din. Policija je za njim izdala takoj tiralico. Preiskali so sobo v hotelu, kjer je stanoval in našli kup raztrga-

nih listin iz blagajne. Šofer, ki je v ponedeljek peljal blagajnika iz Mitrovice, je izjavil, da je blagajnik odšel proti Novem Sadu. Tu so ga baje nekateri tudi videli z njegovo nevesto, s katero se je prepiral. Blagajnik je pobegnil najbrž v Albanijo.

Šahovski turnir v Banjiluki

Konič iz Maribora in Gabrovšek iz Ljubljane se dobro držita

V petek so igrali na amaterskem šahovskem turnirju v Banjiluki sedmo kolo. Igre so potekle brez večjih presenečenj. Zmagali so vsi favoriti. Nerazpoloženje pa je povzročila izjava igralca Avramova, da ne bo več igral. Ker so s tem njegove igre razveljavljene, bodo ostali igralci izgubili vsak po eno točko. Igralec Tot se je pritožil pri Šahovski zvezi zaradi tega Avramovega dejanja. Tot je v tem kolu igral lepo partijo s Kulžinskim in ga premagal. Po dolgi borbi je premagal tudi Trifunović banja-luškega prvaka Reinerja. Kratka je bila igra med Prebegom in dr. Iličem, v kateri je Ilič z lahkoto zmagal. Uspehi so bile: Gabrovšek: Weiss 1:0, Tot: Kulžinski 1:0, Prebeg: Ilič 0:1, Bošan: Avirovič 1:0, Trifunović: Reiner 1:0, Konič: Kulžinski 1:0, Pavlič: Grenečar-ski 1:0, Salzberger: Dydzinski 0:1. Stanje po točkah po sedmem kolu tole: Trifunović 6, Kulžinski 4 in pol, Pavlič in Dydzinski 4 dobljene in 2 nedokončani, Gabrovšek 4 in ena nedokončana, Tot 4, Kulžinski 3 in pol, Avirovič 3 in ena nedokončana, dr. Ilič 3.

b Dar slovenskega profesorja sarajevski Prosveti. Sarajevska Prosveta je prejela od bivšega profesorja na sarajevski gimnaziji g. Mile Lileka iz Celja 20.000 Din. Dar je g. profesor izročil gimnaziji kot zadužbino od svojih skromnih prihrankov kot priznanje za narodno delo šole.

b Toča kakor kokošje jajce. Iz Bosanske Krupice javljajo, da je v pretekli četrtek padala v kraju in okolici 6 minut kakor kokošje jajce debela toča, ki je napravila za pol milijona dinarjev škodo. Zanimivo je, da med točo ni padlo niti kapljice dežja.

b Oznana jevalka zgodnje in hude zime. Iz Sarajeva javljajo, da so zadnje dni priletele v mesto lastovice s severnih krajev, mnogo domačih lastavic je pa že odletelo v južne kraje. Pravijo, da je to znak, da bomo imeli zgodnjo in hudo zimo.

b Velika umrljivost v Zagrebu. Pretekli teden je bila umrljivost v Zagrebu izredno velika. Umrlje je 79 oseb, od teh 48 moških in 31 žensk. Največ je bilo ponesrečencev in samomorilcev (14).

Sport

Plavalni dvomatch Ilirija: Victoria

Ilirija zmaga s 41:35 — Dva drž. rekorda, eden izenačen

Ljubljana, 16. avgusta.

Danes popoldne se je vršil na kopališču SK Ilirije plavalni dvomatch med tukajšnjo Ilirijo in Victorijo iz Sušaka. Nebo je bilo oblačno, zrak precej hladnejši, kar je precej vplivalo na rezultate, ki pa so bili kljub temu dobri. Od doseženih rezultatov je najboljši čas mešane damske štafete Ilirije na 3 x 100 m, s katerim je bil izboljšan državni rekord Victorije za 5:4 sek. Stari rekord je znašal 4:42:3. Drugi rekord je postavil Gajo Bulat (VK Beograd) na 800 m prosto brez konkurence. Do sedaj je obstojal le rekord, dosežen v morju, ki pa je bil črtan. Damska prosta štafeta Ilirije na 4 x 50 m je izenačila državni rekord, lahko bi ga pa izboljšala, da ni prva plavalica prepozno startala.

Za vsak klub sta startala po dva plavalca na vsaki točki, oziroma po ena štafeta. Točke se računajo za I. mesto 5, za drugo 3, za tretje 2, četrto 1.

3 x 100 m mešano gospodje:

1. Victoria (Golob, Marčeta, Smokvina) 3:57:8, 2. Ilirija (Sever, Zirovnik, Fritsch) 3:58:1. — Prsni plavci Ilirije je predal pol metra pred Victorijo. Nato je plaval hrbtno Marčeta in je pridobil precej naskoka, katerega je zadnji mož Ilirije sicer znatno zmanjšal, vendar ni mogel zmagati. Obe štafeti sta prispeli skoro istočasno na cilj.

Točke: Ilirija 3, Victoria 5.

3 x 100 m mešano dame:

1. Ilirija (Sever M., Lampret, Bradač) 4:36:4 nov jugoslov. rekord (stari 4:42:3), 2. Victoria (Bier, Schwarz, Zupan) 4:51. Ilirijanke so vodile od starta do cilja in zmagale sigurno z 10 m razlike.

Točke: Ilirija 8, Victoria 8.

100 m prosto gospodje:

Za goste so startali Smokvina, Negovetič, Panjkovič, za Ilirijo Lavrenčič, Fritsch, Turnšek. Za placement štejeta le prva dva od vsakega kluba. Presenetila je zmaga Lavrenčiča, dočim se je plasiral favorit Fritsch še le na zadnje mesto. Zmago je odločil sijajen start Lavrenčiča. Panjkovič, ki je prispel na cilj kot četrty, je bil radi napačnega obraza diskvalificiran. Rezultati: 1. Lavrenčič (I) 1:09, 2. Smokvina (V) 1:09:2, 3. Negovetič (V) 1:10:2, 4. Turnšek (I), 5. Fritsch (I).

Točke: Ilirija 14, Victoria 13.

Sledilo je nato izven konkurence 800 m prosto, kjer je Gajo Bulat (VK Beograd) ob asistenci plavalcev Ilirije dosegel čas 12:17, kar je nov državni rekord. Za polovico proge je rabil 6 minut.

100 m prosto dame:

1. Lampret (I) 1:19:3, 2. Bradač (I) 1:24:9, 3. Zupan (V) 1:25:2, 4. Medanič (V) 1:31:6. — Sigurna zmaga Ljubljank.

Točke: Ilirija 22, Victoria 16.

100 m hrbtno gospodje:

1. Marčeta (V) 1:21:2, 2. Zirovnik (I) 1:21:9, 3. Mini (V) 1:22:2, 4. Payer (I) 1:39:6. Med prvimi tremi ostra borba za prvo mesto od starta do cilja. Zirovnik si je osiguril 2. mesto s finišem, ki je edini od vseh plaval »Germaniac« stila.

Točke: Ilirija 26, Victoria 23.

100 m prsno dame:

1. Sever M. (I) 1:37, 2. Bier (V) 1:41, 3. Sever Z. (I) 1:46:3, 4. Letonija (V) 1:47. Do 70 m prvi dve na isti višini, Ilirijanka je imela sijajen finiš.

Točke: Ilirija 33, Victoria 27. Dvomatch je bil s to točko že sigurno odločen za Ilirijo, ki bi v končnem stanju zmagala, četudi bi v obeh naslednjih točkah Victoria dosegla prvo mesto.

5 x 50 m prosto gospodje:

1. Victoria (Negovetič, Panjkovič, Mini, Golob, Smokvina) 2:29, 2. Ilirija (Lavrenčič, Turnšek, Zirovnik, Bulat kot gost, Fritsch) 2:31:8. Do predzadnje predaje je vodila za malenkost Ilirija. Tu je Bulat prepozno startal, Golob pa predčasno in je s tem pridobil 2 m naskoka ter ga do predaje zvišal na 5 m. Fritsch je sicer do cilja razliko za 3 m, vendar ni mogel vloviti Smokvino. S Šertecom namesto Bulata, bi najbrže zmagala Ilirija.

Točke: Ilirija 36, Victoria 32.

4 x 50 m prosto dame:

1. Ilirija (Groschel, Fetič, M., Bradač, Lampret) 2:33 izenačen državni rekord, 2. Victoria (Curtini, Letonija, Zupan, Medanič) 2:35:5. Zelo slab start Ilirijanke, ki vseeno preda prva, naslednji dve povečata prednost na dobra dva metra. Medaničeva je skoro dohitela Lampretovo, ki pa v finišu »potegne« in sigurno zmaga za poldrugo dolžino.

Dvomatch je bil s to točko končan in je končno stanje 41:35 za Ilirijo.

Damska ekipa Victorije bi morala nadaljevati vožnjo v München, je pa odpoštovala domov, ker je prejela od tamošnjega kluba brzodjavno od-poved tekmovalja.

Državno prvenstvo

BSK in Jugoslavija igrata neodločno — Slavija premaga Mačvo

V državnem prvenstvu lig so se v nedeljo vršile samo tekme v beogradski in vojvodinski skupini. Presenetil je neodločen rezultat v Beogradu, ker je veljal BSK za visokega favorita. Sašk je v Skoplju sigurno zmagal in se s tem poleg BSK plasiral kot drugi klub beogradske lige v ožje državno prvenstvo.

V tretji ligi je Slavija zadejala »Urugvajcem« drugi poraz in se jim je približala za dve točki. Presenetil je poraz Bačke.

V beogradski ligi je sedaj stanje:

BSK	9	7	1	1	43:11	15
Sašk	10	7	0	3	26:16	14
Jugoslavija	9	4	2	3	23:18	10
Slavija	9	4	1	4	14:23	9
Soko	10	2	3	5	17:24	7
Jug	9	0	1	8	10:36	1

BSK : Jugoslavija 2:2 (2:1)

Beograd, 16. avgusta. 1. Danes popoldne sta se pred 9000 gledalci srečala lokalna rivala v tekmi za državno prvenstvo. Borba je ostala neodločna. Za BSK je oba gola zabil Marjanović, za Jugoslavijo Nikolić in Zečević.

Skoplje: Sašk : Jug 3:0.

Sarajevo: Slavija : Soko 2:2.

Ošijek: Slavija : Mačva 1:0.

Novi Sad: Vojvodina : Gradjanski 0:0.

Subotica: Obilić : Bačka 4:2.

Pančevo: PSK : Sand 2:1.

Tekme za junijski pokal Ilirije

Na igrišču Ilirije so se v soboto in nedeljo nadaljevale tekme junijskih nogometašev za pokal Ilirije.

Sobotni rezultati: Ilirija I. : Hermes 5:2, Mladika : Sparta 11:0 (7:0), Jadran je prišel brez tekme v prihodnje kolo, ker je Svoboda odstopila od nadaljnjega tekmovanja. V nedeljo so se tekme nadaljevale in so prinesle precejšnjo senzacijo. Ilirija II. je premagala Korotana s 4:0 (3:0), ki je veljal za favorita, dočim se je končala tekma Ilirija I. : Reka z 2:2. Podaljšek ni prinesel spremembe in je žreb odločil za Reko. S tem je izpadlo I. junijsko moštvo Ilirije, ki je veljalo kot najnesnejši kandidat za končno zmago v tekmovanju.

Ostali rezultati:

Skofja Loka: Ilirija komb. : Sokol 7:4.

Domžale: Ilirija komb. : SK Domžale 7:2.

Zagreb: Concordia : Ujest 2:2 (1:1).

Budimpešta: Wac (Dunaj) : Hungaria 5:1.

(0:0. Srednjeevropski pokal.

Kopenhagen: Team Kopenhagena : Admira (Dunaj) 4:3.

Sokolstvo

Sokolski praznik v Mostah

Ob častni udeležbi občinstva je priredil mošćanski Sokol v soboto na praznik svoje javne telovadbo. V sprevedu je za godbo Sokola I in praporoma iz Most in Polja, korakala poleg številnega Sokolstva tudi četa 16. art. polka in 20 gojenecv vojaške akademije, ki so na praktičnem kurzu pri ljubljanskih polkih. Občinstvo je spreved veselo pozdravljalo.

Na telovadišču poleg osnovne šole se je pričela javna telovadba, ki sta jo odlično vodila načelnik br. Edo Heufel in načelnica sestra Ema Staretova. Pred telovadbo je vsem telovadnim oddelkom in občinstvu spregovoril nekaj lepš besed o delovanju mošćanskega Sokola starosta br. Pavle Pavlič, pozdravil je zstopnike vojaških in civilnih oblasti in Sokolstva, zastopnike občine, pa žal ni mogel pozdraviti, ker se vabilu ni nihče odzval. Ko je brat starosta še izrekel pozdrave Nj. Vel. kralju in starosti SKJ prestolonasledniku Petru, je godba zaigrala državno himno, nakar se je pričela javna telovadba.

Prva je nastopila s prav dobro izvedenimi prostimi vajami moška deca (40), za njo pa pravnotako dobro ženska deca (33). Skoro brezhibno sta nato izvedla moški (24) in nato ženski (23) naraščaj proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi. Vzorno so bile izvedene proste vaje članov (20) in članic (12) za praški zlet. Tako dobro izvedenih vaj še nismo videli toliko na nobenem društvenem nastopu. Po članicah je moška in ženska deca (73) skladno in dobro izvedla skupne proste vaje, nakar je sledila orodna telovadba, ki je pokazala lep napredek mošćanskih Sokolov. Burno pozdravljeni so nato nastopili vojak 16. art. polka (24) v polni bojni opremi z vajami s puškami in nato gojenecv vojaške akademije (20), oblečeni v rdeči hlačah in sokolskih majicah z vajami s puškami pod vodstvom podporočnika brata Djordjevića, kateremu je bil ob koncu vaj izročen krasen šopek med viharimi pozdravi naših hrabrih vojsk. Telovadni spored je zaključilo 9 članic z rajalnimi vajami s spremljevanjem klavirja. Za dobro in skladno izvedene vaje so žele zasluženo pohvalo.

Mošćanskemu Sokolu, ki se mora trdo boriti za svoje uspehe, k izredno uspehi prireditvi iskreno čestitamo. Zdravo!

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuki itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete, Pere, suši, monga in lika domače perilo

685 **tovarna Jos. Reich.**

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona, se dobi za nizko ceno Din 20—, vezan izvod Din 30—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Kneginja Zurova

je knjiga, ki pripoveduje o trpljenju zaradi požrtvovalne in idealne ljubezni. To je knjiga, ki Vas bo globoko ganila. Zopet in zopet je boste vzeli v roke. Knjiga velja Din 30— broširana, Din 35— v polplatno vezana, s poštnino Din 1— več.

Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.